

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO

**GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT**

Prishtinë, më 11 nëntor 2021
Nr. ref.:RK 1890/21

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI63/21

Parashtrues

Hysen Metahysa

**Vlerësim i kushtetutshmërisë
së Njoftimit të Gjykatës Themelore në Pejë-dega në Istog GJ.A. nr. 29/21
të 3 shkurtit 2021, në lidhje me përmbarimin e Aktgjykimit të Gjykatës
Supreme Pml. nr. 112/2015 të 22 qershorit 2015**

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Gresa Caka-Nimani, kryetare
Bajram Ljatifi, zëvendëskryetar
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare
Safet Hoxha, gjyqtar
Radomir Laban, gjyqtar
Remzije Istrefi-Peci, gjyqtare dhe
Nexhmi Rexhepi, gjyqtar

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është dorëzuar nga Hysen Metahysa nga Gjakova (në tekstin e mëtejme: parashtruesi i kërkesës). Parashtruesin e kërkesës e përfaqësojnë Skender Musa dhe Leonora Dervishaj– Pacolli, avokatë nga Prishtina.

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesi i kërkesës konteston Njoftimin e Gjykatës Themelore në Pejë – dega në Istog GJ.A. nr. 29/21 (në tekstin e mëtejme: Gjykata Themelore), e 3 shkurtit 2021, në lidhje me përmbarimin e Aktgjykimit të Gjykatës Supreme Pml. nr. 112/2015, të 22 qershorit 2015.

Objekti i çështjes

3. Objekt i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së Njoftimit të Gjykatës Themelore GJ.A. nr. 29/21 në lidhje me përmbarimin e Aktgjykimit të Gjykatës Supreme, përmes të cilit, pretendohet se parashtruesit të kërkesës i janë shkelur të drejtat dhe liritë themelore të garantuara me nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] dhe nenit 32 [E Drejta për Mjete Juridike] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta), si dhe nenin 6 të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejme: KEDNJ).

Baza juridike

4. Kërkesa bazohet në paragrafët 1 dhe 7 të nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, nenet 22 [Procedimi i kërkesës] dhe 47 [Kërkesa individuale] të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme: Ligji) dhe rregullin 32 [Parashtrimi i kërkesave dhe përgjigjeve] të Rregullores së punës të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

5. Më 30 mars 2021, parashtruesi e dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjykata).
6. Më 7 prill 2021, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtarin Radomir Laban gjyqtar raportues dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Arta Rama Hajrizi (kryesuese), Selvete Gërzhaliu-Krasniqi dhe Bajram Ljatifi (anëtarë).
7. Më 12 prill 2021, Gjykata njoftoi përfaqësuesit e parashtruesit të kërkesës për regjistrimin e kërkesës dhe në të njëjtën kohë u kërkoi atyre që të dorëzojnë në Gjykatë autorizimin për përfaqësim të parashtruesit të kërkesës. Përfaqësuesit e dorëzuan autorizimin në Gjykatë brenda afatit.
8. Më 22 prill 2021, Gjykata u dërgoi një shkresë shtesë përfaqësuesve të parashtruesit të kërkesës, duke kërkuar dokumente shtesë.
9. Më 27 prill 2021, Gjykata pranoi dokumente shtesë nga përfaqësuesi i parashtruesit të kërkesës.
10. Më 28 prill 2021, Gjykata i dërgoi një shkresë Gjykatës Themelore në Pejë për regjistrimin e kërkesës, dhe të njëjtën kohë kërkoi nga gjykata që të paraqesë dëshmi në Gjykatë se kur Aktgjykimi i Gjykatës Supreme Pml. nr. 112/2015, i

22 qershorit 2015, u ishte dorëzuar përfaqësuesve të parashtruesit apo parashtruesit të kërkesës.

11. Më 6 maj 2021, Gjykata Themelore në Pejë përmes postës elektronike njoftoi Gjykatën se rasti i parashtruesit të kërkesës është në Gjykatën Themelore në Istog, dhe që t'u drejtohet atyre në lidhje me dëshminë për dorëzimin e aktgjykimit të Gjykatës Supreme.
12. Më 12 maj 2021, Gjykata i dërgoi një shkresë Gjykatës Themelore në Istog duke kërkuar që ajo të dorëzojë dëshmi se kur aktgjykimi i Gjykatës Supreme Pml. nr. 112/2015, i 22 qershorit 2015, u ishte dorëzuar përfaqësuesve të parashtruesit të kërkesës, apo parashtruesit të kërkesës.
13. Më 17 maj 2021, Gjykata i dërgoi një shkresë shtesë përfaqësuesve të parashtruesit të kërkesës përmes së cilës kërkoi që të dorëzojnë në Gjykatë vendimin e Gjykatës Komunale nr. 159/15 të 5 gushtit 2015, si dhe të japin shpjegime shtesë në lidhje me një pjesë të procedurës gjyqësore, duke u dhënë atyre një afat prej 7 ditësh për ta bërë këtë. Gjykata konstaton se përfaqësuesit e parashtruesit të kërkesës nuk dhanë asnjë përgjigje përkundër faktit se ata e pranuan shkresën nga Gjykata më 19 maj 2021, të cilën gjë Gjykata e konstatoi në bazë të fletëkthesës për dorëzimin e shkresës.
14. Më 17 maj 2021, bazuar në paragrafin 5 të nenit 114 [Përbërja dhe Mandati i Gjykatës Kushtetuese] të Kushtetutës dhe rregullit 12 (Zgjedhja e Kryetarit dhe e Zëvendëskryetarit) të Rregullores së punës, Gjyqtarja Gresa Caka-Nimani u zgjodh Kryetare e Gjykatës Kushtetuese. Bazuar në paragrafin 4 të rregullit 12 të Rregullores së punës dhe Vendimit të Gjykatës, u përcaktua që gjyqtarja Gresa Caka-Nimani, detyrën e Kryetares së Gjykatës e merr pas përfundimit të mandatit të Kryetares aktuale të Gjykatës Arta Rama-Hajrizi, më 25 qershor 2021.
15. Më 25 maj 2021, Gjykata Themelore në Istog dërgoi dëshmitë e kërkuara për dorëzimin e Aktgjykimit të Gjykatës Supreme.
16. Më 31 maj 2021, Kryetarja e Gjykatës, Arta Rama-Hajrizi, me Vendimin Nr. KK160/21 caktoi gjyqtaren Gresa Caka-Nimani kryesuese në kolegjet shqyrtuese në rastet kur ajo është caktuar anëtare e kolegjit, përfshirë rastin e tanishëm.
17. Më 3 qershor 2021, Gjykata u dërgoi një shkresë shtesë përfaqësuesve të parashtruesit të kërkesës që të dorëzojnë përgjigje ndaj shkresës së dërguar atyre nga Gjykata më 17 maj 2021. Bazuar në fletëkthesë, Gjykata konkludon se përfaqësuesit e parashtruesit të kërkesës e kanë pranuar shkresën e Gjykatës së 3 qershorit 2021, më 7 qershor 2021, por përsëri nuk kanë dërguar asnjë përgjigje brenda afatit të caktuar.
18. Më 26 qershor 2021, bazuar në paragrafin 4 të rregullit 12 të Rregullores së punës dhe Vendimit të Gjykatës nr. KK-SP 71-2/21, gjyqtarja Gresa Caka-Nimani mori detyrën e Kryetares së Gjykatës, ndërsa bazuar në pikën 1.1 të paragrafit 1 të nenit 8 (Përfundimi i mandatit) të Ligjit, Kryetarja Arta Rama-

Hajrizi përfundoi mandatin e Kryetares dhe të gjyqtares së Gjykatës Kushtetuese.

19. Më 28 qershor 2021, Kryetarja e Gjykatës Gresa Caka-Nimani nxori vendimin Nr. K.SH. KI63/21, duke zëvendësuar kryesuesen e mëparshme të Kolegjit shqyrtues Arta Rama-Hajrizi, në rolin e saj me gjyqtaren Gresa Caka Nimani.
20. Më 7 tetor 2021, pas shqyrtimit të raportit të gjyqtarit raportues, Kolegji shqyrtues i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

21. Në bazë të shkresave të lëndës në rastin konkret, Gjykata konstaton se thelbi i kontestit në gjykatat e rregullta kishte të bënte me procedurën penale të zhvilluar lidhur me veprën penale të *“marrjes së ryshfetit sipas nenit 343 (2) në lidhje me nenin 23 të Kodit Penal të Kosovës (në tekstin e mëtejme: KPK)”*, e cila pretendohet të jetë kryer nga parashtruesi i kërkesës dhe personi I.G, si pjesëtarë të Shërbimit Policor të Kosovës.
22. Në lidhje me këtë u zhvilluan tri procedura gjyqësore, nga të cilat: procedura e parë gjyqësore kishte të bënte me procedurën penale në të cilën ishte përcaktuar përgjegjësia penale e parashtruesit të kërkesës dhe personit I.G., procedura e dytë gjyqësore kishte të bënte me procedurën penale kundër personit M.M., pronarit të kamionit i cili pretendohet se i kishte dhënë ryshfet personit I.G., bashkëkryerësit të pretenduar të parashtruesit të kërkesës në kryerjen e veprës penale, ndërsa procedura e tretë gjyqësore kishte të bënte me kërkesën e parashtruesit për rishikimin e procedurës penale në të cilën ai dhe personi I.G. ishin dënuar.
23. Në lidhje me procedurën e dytë gjyqësore, Gjykata duhet të theksojë një fakt tjetër të rëndësishëm, përkatësisht se parashtruesi i kërkesës dorëzoi në Gjykatë Aktgjykimin e Gjykatës Themelore nr. 497/13 në lidhje me procedurën penale në të cilën ai nuk paraqitet si palë e drejtpërdrejtë në procedurë, por vetë rezultati i asaj procedure penale kishte implikime të drejtpërdrejta në procedurën e tretë gjyqësore të iniciuar nga parashtruesi me kërkesën për rishikim të procedurës penale. Kjo është procedura penale kundër personit M.M., pronarit të kamionit që pretendohet se i kishte dhënë ryshfet personit I.G., bashkëkryerësit të pretenduar të parashtruesit të kërkesës në kryerjen e veprës penale, e cila gjithashtu do të paraqitet veçmas në kuadër të përmbledhjes së fakteve.
24. Duke pasur parasysh të gjitha këto fakte, Gjykata duhet të paraqesë të gjitha procedurat e përmendura gjyqësore individualisht në tekstin e këtij aktvendimi, me qëllim të përcaktimit të të gjitha rrethanave të rastit konkret.

Procedura e parë gjyqësore në lidhje me përcaktimin e përgjegjësisë penale të parashtruesit të kërkesës dhe personit I.G.

25. Nga shkresat e lëndës rezulton se parashtruesi i kërkesës dhe personi I.G., si pjesëtarë të Shërbimit Policor të Kosovës, më 7 maj 2008 ndaluan kamionin

me dy persona në të, dhe me atë rast, pretendohet se ata kërkuar dhe më pas morën dhurata nga pronari i kamionit M.M.

26. Më 25 qershor 2008, Prokuroria Publike Komunale në Pejë parashtrori në Gjykatën Themelore në Istog propozim akuzën PP. nr. 888/08, kundër parashtruesit të kërkesës dhe personit I.G., nën dyshimin e bazuar se ata kishin kryer veprën penale si bashkëkryerës, *“marrjes së ryshfetit sipas nenit 343 (2) në lidhje me nenin 23 të KPK-së”*.
27. Gjatë shqyrtimit kryesor në Gjykatën Themelore, u paraqit si dëshmitar edhe pronari i kamionit M.M., me ç’rast përsëriti deklaratën e tij të mëparshme, duke theksuar, *“se ai u dha të pandehurve shumën prej 50 euro për të mos shkruar gjobën për kundërvajtje të cilën e kishte kryer shoferi i kamionit”*.
28. Më 26 janar 2009, Gjykata Komunale në Istog nxori Aktgjykimin P. nr. 284/08 duke shpallur parashtruesin e kërkesës dhe personin I.G. fajtor për veprën penale të *“marrjes së ryshfetit sipas nenit 343 (2) në lidhje me nenin 23 të KPK-së”*, dhe u dënua me 3 muaj burgim.
29. Parashtruesi i kërkesës parashtrori ankesë në Gjykatën e Qarkut në Pejë, për shkak të shkeljeve esenciale të dispozitave të procedurës penale, vërtetim të gabuar të gjendjes faktike dhe zbatim të gabuar të së drejtës materiale.
30. Më 1 tetor 2009, Gjykata e Qarkut nxori Aktvendimin AP. nr. 29/09, përmes të cilit aprovoi ankesën e parashtruesit të kërkesës, anuloi Aktgjykimin e Gjykatës Themelore P. nr. 284/08, dhe e ktheu çështjen për rishqyrtim dhe rigjykim. Në arsyetimin e aktvendimit, Gjykata e Qarkut theksoi:

“Sipas vlerësimit të kolegjit të kësaj gjykate, aktgjykimi i atakuar është i përfshirë me shkelje esenciale të dispozitave të procedurës penale nga neni 403 par. 1 nënpar. 12 të KPPK-së, për faktin se dispozitivi i aktgjykimit është i pakuptueshëm. Në dispozitivin e aktgjykimit thuhet se të pandehurit [...] janë shpallur fajtor për shkak të veprës penale marrja e ryshfetit nga neni 343 par. 2 e lidhur me nenin 23 të KPK-së, dhe janë gjykuar me dënim burgimi në kohëzgjatje prej nga 3 tre muaj, për secilin, duke mos i përcaktuar të pandehurit secilin veq e veq, veprën penale si dhe dënimin e shqiptuar, e në këtë mënyrë duke mos vepruar në kuptim të nenit 391 par.1 nene par.3 të KPK-së. Nga këto arsye u deshtë që aktgjykimi i atakuar të priset dhe çështja ti kthehet gjykatës së shkallës së parë në rivendosje”.

31. Më 27 maj 2010, në procedurën e përsëritur, Gjykata Komunale nxori Aktgjykimin P. nr. 14/10, në të cilën shpalli parashtruesin e kërkesës dhe personin I.G. fajtorë për *marrje të ryshfetit sipas nenit 343 (2) në lidhje me nenin 23 të KPK-së*, dhe i dënoi ata me 90 ditë burgim, si dhe një gjobë prej 20 eurosh. Në arsyetimin e aktgjykimit, Gjykata Themelore deklaroi: *“[...] Në bazë të këtyre provave të procedurës e të vlerësuar gjykata ka qetur që në veprimet e të akuzuarve qëndrojnë elemente të veprës penale, marrje të ryshfetit nga neni 343/2 lidhur me nenin 23 të KPK, pra të veprës penale në bashkëveprim, ngase me provat e lartcekura në mënyrë të pa dyshimt është*

vërtetuar gjendja faktike ashtu siq është përshkruar në dispozitivin e këtij aktgjykimit, për çka dhe për të cilën vepër penale, gjykata të pandehurit i shpall penalisht përgjegjëse pasi që nuk ekzistojnë rrethana të cilat kishin me përjashtuar përgjegjsin e tyre penale”.

32. Nga shkresat e lëndës Gjykata konstaton se Aktgjykimi i Gjykatës Komunale P. nr. 14/10, i 27 majit 2010, u bë i plotfuqishëm më 15 shtator 2011.

Procedura e dytë gjyqësore, përkatësisht procedura penale kundër personit M.M., pronarit të kamionit që pretendohet se i kishte dhënë ryshfet personit I.G., bashkëkryerësit të pretenduar të parashtruesit të kërkesës në kryerjen e veprës penale

33. Më 6 nëntor 2013, Prokuroria Publike Komunale në Pejë, ngriti propozim akuzën PP-nr. 1181/2012, në Gjykatën Themelore në Pejë - dega në Istog (në tekstin e mëtejme: Gjykata Themelore), kundër personit M.M., për veprën penale, “*deklarim i rremë nga neni 307 paragrafi 1 të KPK-së*”.
34. Më konkretisht, Prokuroria Publike Komunale ngriti aktakuzë kundër personit M.M., pronarit të kamionit, në bazë të kallëzimeve në polici dhe më pas deklaratave gjatë gjykimit, parashtruesi i kërkesës dhe personi I.G., u shpallën fajtorë për kryerjen e veprës penale marrja e ryshfetit sipas nenit 343 paragrafi 2 në lidhje me nenin 23 të KPK-së, dhe u dënuan me Aktgjykimin e Gjykatës Komunale P. nr. 14/10, të 27 majit 2010.
35. Më 4 qershor 2014, Gjykata Themelore nxori Aktgjykimin P. nr. 497/13, përmes të cilit e shpalli të akuzuarin M.M. fajtor për veprën penale “*deklarim i rremë nga neni 307 paragrafi 1 të KPK-së*”, dhe e dënoi atë me kusht.
36. Në arsyetimin e aktgjykimit P. nr. 497/13, të Gjykatës Themelore thuhet:

“[...] Gjatë shqyrtimit kryesor fillestar i pandehuri ka deklaruar se e pranon fajësin. Në bazë të provave të nxjerrura gjatë shqyrtimit kryesor, fakteve dhe rrethanave të pakontestuar ku i pandehuri nuk e ka kontestuar dhe e ka pranuar fajësin, me faktin se ditën kritike me datën 07.06.2012, në Gjykatën Komunale në Klinë, në procedurën administrative ka dhënë deklaratë të rreme, në atë mënyrë që me datë të lartshënuar e jep një deklaratë me shkrim me të cilën e revokon deklaratën e tij të dhënë në seancë gjyqësore, duke qenë në dijeni se me këtë deklaratë po deklaron të pavërteta në lidhje me faktet që janë provuar dhe në bazë të cilave janë shpallë fajtor Islam Gërvalla dhe Hysen Metahysa, me Aktgjykimin me P. nr. 284/08, për vepër penale marrja e ryshfetit, me qka ka kryer vepër penale, deklarimi i rremë nga neni 307 par. 1, të KPK-së ...”.

Procedura e tretë gjyqësore e parashtruesit të kërkesës në lidhje me kërkesën për rishqyrtim të procedurës penale, pas aktgjykimit dënues të Gjykatës Themelore, P. nr. 497/13, përmes së cilit personi M.M. u shpall fajtor për kryerjen e veprës penale “*deklarim i rremë nga neni 307 paragrafi 1 i KPK-së*”

37. Në një ditë të pacaktuar, parashtruesi i kërkesës parashtroi në Gjykatën Themelore kërkesë për rishqyrtim të procedurës penale, duke deklaruar si provë kryesore të bazueshmërisë së kërkesës së tij faktin se personi M.M. në një proces tjetër gjyqësor ishte shpallur fajtor për veprën penale “*deklarim i rremë nga neni 307 paragrafi 1 i KPK-së*”, në procedurën penale kundër tij dhe personit I.G., me ç’rast edhe janë dënuar me aktgjykimin e Gjykatës Komunale P. nr. 14/10, të 27 majit 2010.
38. Më 27 janar 2015, Gjykata Themelore nxori Aktvendimin P. nr. 342/2014, përmes të cilit refuzoi kërkesën e parashtruesit për përsëritje të procedurës si të pabazuar, duke deklaruar se: *„Gjykata, pasi vlerësoi kërkesën për përsëritje të procedurës në pajtim me dispozitat e nenit 423 të KPPK-së, konstatoi se në këtë rast nuk ishin plotësuar kushtet ligjore për përsëritjen e procedurës penale kundër të dënuarit Hysen (Mazllum) Metahysaj, për shkak të faktit se i dënuari nuk ka paraqitur ndonjë dëshmi shtesë për të vërtetuar një situatë tjetër faktike të vërtetuar me aktgjykimin në fjalë”*.
39. Parashtruesi i kërkesës parashtroi ankesë në Gjykatën e Apelit kundër aktvendimit të Gjykatës Themelore P. nr. 342/2014, duke pretenduar shkelje të dispozitave të procedurës penale, me propozim që Gjykata e Apelit të ndryshojë aktvendimin e ankimuar, duke lejuar përsëritjen e procedurës penale.
40. Më 27 mars 2015, Prokurori i Apelit, me parashtresën PPN/II. nr. 67/2015, propozoi që ankesa e parashtruesit të kërkesës kundër aktvendimit të ankimuar të refuzohet si e pabazuar.
41. Më 1 prill 2015, Gjykata e Apelit nxori Aktvendimin PN. nr. 131/2015, duke refuzuar ankesën e parashtruesit si të pabazuar. Në arsyetimin e aktvendimit, Gjykata e Apelit theksoi:

“Sipas mendimit të kësaj gjykate, pretendimet ankimore nuk janë të bazuara. Gjykata e shkallës së parë refuzoi kërkesën për përsëritjen e procedurës penale për të dënuarin e lartpërmendur me arsyetimin se në këtë rast kushtet ligjore për përsëritjen e procedurës penale kundër të dënuarit, Hysen (Mazllum) Metahysaj, nuk ishin plotësuar për shkak të faktit se i dënuari nuk ka paraqitur ndonjë dëshmi shtesë që do të vërtetonte gjendjen faktike ndryshe të vërtetuar me aktgjykimin e plotfuqishëm në këtë rast. Prandaj, bazuar në këtë kusht të vendosur të gjykatës së shkallës së parë, ky kolegji vlerësoi aktvendimin e ankimuar në lidhje me pretendimet ankimore dhe konstaton se pretendimet ankimore të të dënuarit me aktgjykim të formës së prerë nuk qëndrojnë, sepse të njëjtit me kërkesën për përsëritje të procedurës penale të dërguar në gjykatën e shkallës së parë, dhe as me ankesën e drejtuar në këtë gjykatë, nuk ka paraqitur ndonjë dëshmi konkrete në pajtim me nenin 423 paragrafi 1 të KPPK-së, dhe të cilat do të ishin prova të mjaftueshme për gjykatën që të ketë një bazë ligjore për përsëritje të procedurës penale, e cila në këtë rast përfundoi me aktgjykim të formës së prerë....”

42. Parashtruesi i kërkesës parashtroi në Gjykatën Supreme kërkesë për mbrojtje të ligjshmërisë kundër aktvendimit të Gjykatës së Apelit PN. nr. 131/2015 të 1 prillit 2015 dhe aktvendimit të Gjykatës Themelore PK. nr. 342/2014, të 27 janarit 2015.
43. Më 22 qershor 2015, Gjykata Supreme nxori Aktgjykimin Pml. nr. 112/2015, përmes të cilit aprovoi kërkesën për mbrojtjen e ligjshmërisë së parashtruesit, duke anuluar vendimin e Gjykatës së Apelit të Kosovës dhe duke e kthyer rastin në Gjykatën Themelore për rishqyrtim.
44. Në arsyetimin e aktgjykimit, Gjykata Supreme theksoi:

“Në bazë të dispozitës së nenit 423, paragrafi 1, pika 1 e KPPK, procedura penale e përfunduar me aktgjykim të formës së prerë mund të rishikohet nëse provohet se aktgjykimi është mbështetur në dokument të falsifikuar ose në deklaram të rremë të dëshmitarit, ekspertit ose përkthyesit.

Andaj, arsyet e dhëna në aktvendimin e shkallës së parë dhe të dytë janë plotësisht të paqarta dhe për faktin vendimtar, pra, për ekzistimin e provës së (aktgjykimit të lartcekur) e cila mund të jetë bazë për rishikimin e procedurës penale, ekziston kundërthënie në mes të asaj çka ceket në arsyetimin e aktvendimeve të atakuara dhe përmbajtjes së shkresave të lëndës. Kjo paraqet shkelje esenciale të dispozitave të procedurës penale nga neni 384 par. 1 pika 12 të KPPK dhe për pasojë ka anulimin e këtyre aktvendimeve.

Në rishqyrtim, gjykata e shkallës së parë duhet të merrë parasysh aktgjykimin e formës së prerë të Gjykatës Themelore në Pejë – dega në Klinikë P. nr. 497/2013 të datës 04.06.2014, atë të vlerësorë në mënyrë ligjore dhe të merr vendim për bazueshmërinë e kërkesës për rishikimin e procedurës penale. Pra, ky aktgjykim nuk mund të anashkalohet, pa marrë parasysh se çfarë është përmbajtja e tij – a është fjala për një aktgjykim i cili me të vërtetë tregon për nevojën e rishikimit të procedurës apo jo. Me rastin e vlerësimit të tij duhet të kihet parasysh se për çka është shpallur fajtor Muhamet Meta – për deklarimin e rremë gjatë procedurës penale e që ka ndikuar në shpalljen fajtor të dënuarve Hysen Metahysa dhe Islam Gërvalla, apo jashtë kësaj procedure”.

45. Duke vepruar sipas rekomandimit të Gjykatës Supreme, në procedurën e përsëritur, Gjykata Themelore vlerësoi të gjitha provat me qëllim të përcaktimit të bazueshmërisë së kërkesës për përsëritje të procedurës, duke përfshirë aktgjykimin e Gjykatës Themelore P. nr. 497/2013, të 4 qershorit 2014. Prandaj, më 5 gusht 2015, Gjykata Themelore nxori Aktvendimin PK. nr. 159/15, përmes të cilit refuzoi kërkesën për përsëritjen e procedurës së parashtruesit si të pabazuar, duke theksuar:

“Gjykata, pasi vlerësoi kërkesën për përsëritje të procedurës në pajtim me dispozitat e nenit 423 të KPPK-së, konstatoi se në këtë rast nuk ishin plotësuar kushtet ligjore për shqyrtimin e procedurës penale kundër të dënuarit Hysen (Mazllum) Metahysaj, për faktin se gjykata, duke marrë si

bazë provat të paraqitura nga personi i dënuar në kërkesë, në bazë të të cilave ai u shpall fajtor, siç është deklarata e palës së dëmtuar në cilësinë e dëshmitarit Muhamet Mehaj, dhënë në seancën gjyqësore më 24.12.2008, në Gjykatën Komunale në Istog, nga ky kolegji u vlerësua si i vërtetë, me vetë faktin që dëshmitari në deklaratën e dytë të dhënë në procedurën administrative më 07.06.2012. ndryshoi deklaratën e mëparshme me arsyetimin se deklarata e dhënë gjatë seancës gjyqësore në Gjykatën Komunale në Istog më 24.12.2008. nuk ishte e vërtetë dhe se i njëjti për deklaratën e 07.06.2012 është akuzuar dhe dënuar me aktgjykimin e Gjykatës Themelore - Dega në Klinë, P. nr. 497/13, të datës 04.06.2014, me dënim me kusht për veprën penale të dëshmisë së rreme, sipas nenit 307, paragrafi 1 të KPPK-së. Prandaj, gjykata, duke marrë parasysh sa më sipër, konstatoi se deklarata e dytë e dëshmitarit, e dhënë më 07.06.2014, është deklaratë e rreme, jo deklarata e dhënë më 24.12.2008, dhënë para Gjykatës Komunale në Istog, duke marrë parasysh sa më sipër, nuk gjeti asnjë arsye për të vërtetuar ndonjë situatë tjetër faktike, nga ajo e vërtetuar me aktgjykimin në fjalë”.

46. Përmes të njëjtit aktvendim, Gjykata Themelore në udhëzimin për mjetin juridik ka theksuar që *“pala ka të drejtë ankese në Gjykatën e Apelit brenda 3 ditëve”.*
47. Nga shkresat e lëndës rezulton se parashtruesi i kërkesës nuk parashtroi ankesë, brenda tri ditëve, siç është cekur në aktvendimin PK. nr. 159/15, të Gjykatës Themelore, në Gjykatën e Apelit kundër aktvendimit të Themelore të 5 gushtit 2015.
48. Në një datë të pacaktuar, parashtruesi i kërkesës i dërgoi Gjykatës Themelore kërkesë për caktimin e shqyrtimit kryesor në çështjen e tij penale, duke konsideruar se Gjykata Themelore duhet të caktojë një seancë shqyrtuese në bazë të aktgjykimit Pml. nr. 112/2015, të Gjykatës Supreme.
49. Më 22 tetor 2020, Gjykata Themelore i dërgoi Njoftimin PK. nr. 342/2014, parashtruesit të kërkesës duke e njoftuar atë se *“[...] Gjykata Themelore në Pejë me Aktvendimin PK. nr. 342/14, të datës 27.01.2015 e ka refuzuar kërkesën për rishikimin e procedurës penale të gjykuarit Hysen Metahysa, i gjykuar me Aktgjykimin e Gjykatës Komunale në Istog P. nr. 14/10, të datës 27.05.2010 i formës së prerë me datë 15.09.2011, si e pa bazuar”.*
50. Më 5 janar 2021 dhe 8 janar 2021, parashtruesi i kërkesës i dërgoi dy kërkesa në Gjykatën Themelore për të caktuar shqyrtimin gjyqësor, në procedurën e tij penale.
51. Më 3 shkurt 2021, Gjykata Themelore i dërgoi parashtruesit Njoftimin GJ.A. nr. 29/21, duke deklaruar, ndër të tjera:

“Me Aktgjykimin Pml. nr. 112/2015, të 22 qershorit 2015, Gjykata Supreme miratoi kërkesën për mbrojtjen e ligjshmërisë të paraqitur nga i dënuari Hysen Metahysa, kundër Aktvendimit të Gjykatës Themelore në Pejë PK. nr. 342/2014, të 27.01.2015, përmes të cilit refuzoi kërkesën për përsëritjen

e procedurës dhe Aktvendimin e Gjykatës së Apelit të Kosovës PN. nr. 13/2015 të 01.04.2015, përmes të cilit vërtetohet aktvendimi i shkallës së parë, të njëjtat aktvendime u anuluan nga Gjykata Supreme dhe u kthyen për rishqyrtim në shkallën e parë me këshillën që gjykata e shkallës së parë në rishqyrtim të marrë parasysht aktgjykimin përfundimtar të Gjykatës Themelore në Pejë - Dega në Klinë P. nr. 497/2013, të 04.06.2014, në të cilin aktgjykim i dënuari mbështeti kërkesën për rishqyrtimin e procedurës penale (për ta vlerësuar atë si provë dhe jo për të arritur në përfundimin se nuk ka paraqitur prova).

Prandaj, Gjykata Supreme me Aktgjykimin Pml. nr. 112/2015 të 22.06.2015. nuk urdhëroi caktimin e shqyrtimit kryesor, por e ktheu çështjen në rigjykim për të vendosur përsëri mbi kërkesën e të akuzuarit për përsëritje të procedurës, me arsyet e mësipërme në aktgjykim.

Gjykata Themelore në Pejë, me Aktvendimin PK. nr. 159/15 të 05.08.2015, duke vepruar sipas Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, Pml. nr. 122/15, të 22.06.2015, në rastin e rigjykimit, sipas kërkesës për rishqyrtim të procedurës penale të përfunduar me aktgjykimin e plotfuqishëm të ish - Gjykatës Komunale në Istog P. nr. 14/10, të 27.05.2010 refuzoi si të pabazuar kërkesën për rishqyrtim të procedurës penale të paraqitur nga i pandehuri Hysen (Mazllum) Metahys. Gjykata, pasi shqyrtoi kërkesën e të pandehurit për përsëritje të procedurës dhe Aktgjykimin e Gjykatës Supreme, konstatoi se kërkesa është e pabazuar dhe nuk gjeti asnjë arsye për të dëshmuar një situatë tjetër faktike të vërtetuar me aktgjykimin e rastit.

Kundër Aktvendimit të fundit të Gjykatës Themelore në Pejë, PK. nr. 159/15, të 05.08.2015, pala u udhëzua që ka të drejtë ankese brenda tre (3) ditëve, në Gjykatën e Apelit në Prishtinë.

Nga shkresat e lëndës rezulton se Aktvendimi PK. nr. 159/15 i 05.08.2015, i pandehuri Hysen Metahysa pranoi personalisht dhe kundër këtij vendimi nuk u paraqit ankesë.

Prandaj, nga të lartcekurat del se procedura penale kundër tani të akuzuarit Hysen Metahysa është çështje e gjykuar (res judicata) dhe nuk ka asnjë arsye në këtë gjykatë për të caktuar dhe mbajtur shqyrtimin gjyqësor”.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

52. Parashtruesi i kërkesës pretendon se përmes Njoftimit të Gjykatës Themelore, janë shkelur dispozitat e nenit 31 dhe nenit 32 të Kushtetutës, si dhe nenit 6 të KEDNJ -së.
53. Më konkretisht, parashtruesi pretendon “që e drejta për gjykim të drejtë dhe të paanshëm e cila iu garantohet të gjithë qytetareve pa dallim në procedurë para gjykatave dhe organeve tjera shtetërore si dhe paragrafi 2 i kësaj dispozite garanton që çdokush gëzon të drejtën për shqyrtim publik, të drejtë dhe të paanshëm lidhur me vendimet për të drejtat dhe obligimet ose për

cilëndo akuzë penale që ngritët kundër saj/tij, në një afat të arsyeshëm nga një gjykatë të pavarur”.

54. *Parashtruesi i kërkesës në mbështetje të pretendimit për shkelje të nenit 31 të Kushtetutës, gjithashtu shton se “në dispozitivin e aktgjyqimit Pml. nr. 112/2015, ku janë anuluar vendimet e Gjykatës Themelore në Pejë PK. nr. 342/2014 dhe vendimi i Gjykatës së Apelit të Kosovës Pn. nr. 131.2015 i datës 01.04.2015 dhe çështja i kthehet në rivendosje gjykatës së shkallës së parë, prandaj konfrom këtij aktgjykimi gjykata e shkallës së parë ka qenë e obliguar që të caktojë seancë dhe të sigurojë gjykim të drejtë dhe të paanshëm dhe jo të vendosë për të ashtuquajturën kërkesë për përsëritje të procedurës sepse gjykata më e lartë ka anuluar vendimet e gjykatave më të ulëta, prandaj sipas detyrës zyrtare gjykata e shkallës së parë ka qenë e obliguar që të caktojë seancë dhe të procedojë sipas aktakuzës. Me këto veprime Gjykata Themelore në Pejë ka shkelur Kushtetutën e Republikës së Kosovës nenin 31 dhe me këtë ka shkelur të drejtën e të mbrojturit tonë për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, e drejtë kjo që bënë pjesë në të drejtat themelore të njeriut”.*
55. *Prandaj, parashtruesi i kërkesës konsideron se Gjykata Themelore, duke mos caktuar seancën gjyqësore “ka vepruar në kundërshtim me nenin 406 të Kodit të Procedurës Penale e cila dispozitë zbatohet lidhur me nenin 407, par. 2 të këtij Kodi dhe në pajtim me par. 3 të nenit 406 të KPPRK-së ka qenë e obliguar që ti marrë të gjitha veprimet procedurale dhe të shqyrton të gjitha çështjet të theksuara në vendimin e Gjykatës Supreme. Në pajtim me par. 1 të nenin 406 Gjykata Themelore në Pejë ka qenë e obliguar që lëndën e dërguar për gjykim nga Gjykata Supreme e Kosovës ta procedoj në bazë të aktakuzës së mëparshme sepse vendimi i saj dhe vendimi i Gjykatës së Apelit janë anuluar në tërësi”*
56. *Sa i përket shkeljes së nenit 32 të Kushtetutës, parashtruesi i kërkesës pretendon “se është shkelur neni 31 i Kushtetutës, ku garantohet e drejta për mjete juridike dhe në këtë rast pala ka shfrytëzuar të drejtat për mjetet e ankimit të jashtëzakonshme, kërkesën për mbrojtjen e ligjshmërisë të dorëzuar në Gjykatën Supreme të Kosovës, e cila e ka aprovuar këtë kërkesë dhe e ka obliguar gjykatën e shkallës së parë që çështjen ta vendosë në rigjykim dhe jo të vendos jashtë seance dhe të refuzoj zbatimin e vendimit të Gjykatës Supreme të Kosovës”.*
57. *Parashtruesi i kërkesës kërkon nga Gjykata që ajo ta obligojë “Gjykatën Themelore në Pejë të zbatoj nenin 31 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës, ashtu që të sigurohet gjykim të drejtë dhe të paanshëm duke zbatuar aktgjykimin e Gjykatës Supreme të Kosovës dhe duke caktuar seancë gjyqësore dhe të shqyrtojë shkeljet esenciale të procedurës penale, shkeljen e ligjit penal dhe vërtetimin e gabueshëm dhe jo të plotë të gjendjes faktike.”*

Vlerësimi i pranueshmërisë së kërkesës

58. Gjykata së pari vlerëson nëse parashtruesi i kërkesës i ka përmbushur kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara me Kushtetutë, të specifikuara më tej me Ligj dhe të parapara me Rregullore të punës.
59. Në këtë drejtim, Gjykata u referohet paragrafëve 1 dhe 7 të nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, të cilët përcaktojnë:

“Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.

[...]

7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.

[...]

60. Gjykata gjithashtu vlerëson nëse parashtruesi i kërkesës i ka plotësuar kërkesat tjera të pranueshmërisë, siç përcaktohen në Ligj. Në këtë drejtim, Gjykata u referohet neneve 47 [Kërkesa individuale] dhe 48 [Saktësimi i kërkesës] të Ligjit, të cilët përcaktojnë:

Neni 47

[Kërkesa individuale]

“1. Çdo individ ka të drejtë të kërkojë nga Gjykata Kushtetuese mbrojtje juridike në rast se pretendon se të drejtat dhe liritë e tij individuale të garantuara me Kushtetutë janë shkelur nga ndonjë autoritet publik.

2. Individ i mund ta ngritë kërkesën në fjalë vetëm pasi që të ketë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj.”

Neni 48

[Saktësimi i kërkesës]

“Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestoj”.

61. Sa i përket përmbushjes së këtyre kushteve, Gjykata konstaton që parashtruesi i kërkesës është palë e autorizuar, i ka shteruar të gjitha mjetet juridike në dispozicion dhe se ka specifikuar aktin e autoritetit publik, kushtetutshmërinë e të cilit ai po e konteston në Gjykatë.
62. Gjykata merr parasysh edhe nenin 49 [Afatet] të Ligjit, i cili përcakton:

“Kërkesa parashtrohet brenda afatit prej katër (4) muajve. Afati fillon të ecë që nga dita kur parashtruesit i është dorëzuar vendimi gjyqësor

[...].”

63. Sa i përket përmbushjes së kushteve tjera, Gjykata konstaton se parashtruesi i kërkesës është palë e autorizuar, që konteston aktin e një autoriteti publik, përkatësisht Njoftimin e Gjykatës Themelore në Pejë – dega në Istog G.J.A. nr. 29/21 të 3 shkurtit 2021 në lidhje me përmbarimin e Aktgjykimit të Gjykatës Supreme Pml. nr. 112/2015 të 22 qershorit 2015, pasi i ka shteruar të gjitha mjetet juridike të parapara me ligj. Parashtruesi i kërkesës gjithashtu i ka sqaruar të drejtat dhe liritë themelore që ai pretendon se i janë shkelur, në pajtim me kërkesat e nenit 48 të Ligjit, si dhe i ka dorëzuar kërkesat në pajtim me afatet e përcaktuara në nenin 49 të Ligjit.

64. Përveç kësaj, Gjykata i referohet edhe rregullit 39 (2) dhe (3) (b) të Rregullores së punës, të cilët përcaktojnë:

“(2) Gjykata mund ta konsiderojë kërkesën të papranueshme, nëse kërkesa është qartazi e pabazuar, sepse parashtruesi nuk dëshmon dhe nuk mbështetë në mënyrë të mjaftueshme pretendimin e tij.”

(3) Gjykata mund ta konsiderojë një kërkesë të papranueshme nëse ndonjë nga kushtet në vijim është i pranishëm:

[...]

(b) kërkesa nuk është ratione materiae në pajtim me Kushtetutën;

[...].”

65. Në kontekst të vlerësimit të pranueshmërisë së kërkesës, përkatësisht, vlerësimit nëse kërkesa është qartazi e pabazuar në baza kushtetuese, Gjykata, fillimisht do të rikujtoj thelbin e rastit që ngërthen kjo kërkesë dhe pretendimet përkatëse të parashtruesit të kërkesës, në vlerësimin e të cilave, Gjykata do të aplikojë standardet e praktikës gjyqësore të GJEDNJ-së, në harmoni me të cilën, në bazë të nenit 53 [Interpretimi i Dispozitave për të Drejtat e Njeriut] të Kushtetutës, ajo është e detyruar të interpretojë të drejtat dhe liritë themelore të garantuara me Kushtetutë.

66. Gjykata gjithashtu shton se bazuar në praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së, por edhe të Gjykatës, një kërkesë mund të shpallet e papranueshme si „qartazi e pabazuar“ në tërësinë e saj ose vetëm përkitazi me ndonjë pretendim specifik që një kërkesë mund të ngërthejë. Në këtë drejtim, është më e saktë t’u referohet të njëjtave si “pretendime qartazi të pabazuara”. Këto të fundit, bazuar në praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së, mund të kategorizohen në katër grupe të veçanta: (i) pretendime që kualifikohen si pretendime “të shkallës së katërt”; (ii) pretendime që kategorizohen me një “mungesë të dukshme ose evidente të shkeljes”; (iii) pretendime “të pambështetura apo të paarsyetuara”; dhe në fund, (iv) pretendime “konfuze dhe të paqarta”. (Shih: më saktësisht për konceptin e papranueshmërisë mbi bazën e një kërkesë të vlerësuar si “qartazi të pabazuar”, dhe specifikat e katër kategorive të lartcekura të pretendimeve të kualifikuara si “qartazi të pabazuara”,

Udhëzuesi Praktik i GJEDNJ-së për Kriteret e Pranueshmërisë i 31 gushtit 2019; pjesa III. Papranueshmëria bazuar në merita; A. Kërkesat qartazi të pabazuara, paragrafët 255 deri më 284).

67. Prandaj, Gjykata konstaton, në bazë të fakteve të shkresave të lëndës si dhe pretendimeve të parashtruesit të kërkesës, se parashtruesi i kërkesës në thelb ka dy pretendime kryesore, të cilat ai i sjell ekskluzivisht në lidhje me kërkesën e tij për rishqyrtimin e procedurës penale. Më konkretisht, parashtruesi i kërkesës konsideron se me mosaprovimin e kërkesës së tij për përsëritjen e procedurës penale janë shkelur të drejtat e tij të garantuara me nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së dhe nenin 32 [E Drejta për Mjete Juridike] të Kushtetutës.
68. Prandaj, Gjykata në vazhdim të raportit do të trajtojë veçmas këto pretendime të parashtruesit të kërkesës.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës për shkelje të nenit 31 të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së

69. Sa i përket shkeljes së nenit 31 të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 të KEDNJ - së, Gjykata konstaton se parashtruesi i kërkesës përmend si argument kryesor të shkeljes së pretenduar të nenit 31 të Kushtetutës dhe nenit 6 të KEDNJ-së faktin se *“Gjykata Supreme me aktgjykim ka anuluar aktvendimin e Gjykatës Themelore në Pejë PK. nr. 342/2014 dhe aktvendimin e Gjykatës së Apelit të Kosovës Pn. nr. 131.2015 i datës 01.04.2015 dhe çështja i kthehet në rivendosje gjykatës së shkallës së parë, prandaj konfrom këtij aktgjykimi gjykata e shkallës së parë ka qenë e obliguar që të caktojë seancë dhe të sigurojë gjykim të drejtë dhe të paanshëm dhe jo të vendosë për të ashtuquajturën kërkesë për përsëritje të procedurës sepse gjykata më e lartë ka anuluar vendimet e gjykatave më të ulëta, prandaj sipas detyrës zyrtare gjykata e shkallës së parë ka qenë e obliguar që të caktojë seancë dhe të procedojë sipas aktakuzës”*.
70. Gjykata, pikërisht duke pasur parasysh këtë pretendim të parashtruesit të kërkesës në kontekstin e garancive procedurale të nenit 31 të Kushtetutës dhe nenit 6 të KEDNJ-së, konstaton se procedura gjyqësore e përmendur në të cilën parashtruesi i kërkesës i bazon pretendimet e tij ankimore kishte të bënte vetëm me vlerësimin e përmbushjes së kërkesave procedurale të cilat duhet t'i përmbushë një kërkesë për përsëritje të procedurës, në mënyrë që të jetë e pranueshme, dhe kështu rasti do të rihapej për shqyrtim dhe vlerësim në procedurën e përsëritur.
71. Në lidhje me këtë, Gjykata konstaton se në rastin konkret Gjykata Themelore ka vepruar sipas udhëzimeve të Gjykatës Supreme e cila urdhëroi Gjykatën Themelore që të shqyrtojë të gjitha provat dhe argumentet në lidhje me vlerësimin procedural të përmbushjes së kushteve për rihapjen e procedurës, dhe kështu ta bëjë vlerësimin e tyre, me theks të veçantë në vlerësimin e aktgjykimit P. nr. 497/13 të Gjykatës Themelore, që sipas gjetjeve të kësaj gjykate, Gjykata Themelore e ka bërë.

72. Gjykata dëshiron të sqarojë se gjykatat e rregullta në procedurën sipas kërkesës për përsëritje të procedurës vendosin vetëm lidhur me çështjen nëse kërkesa për përsëritje të procedurës plotëson kushtet procedurale për miratimin e saj, dhe jo për “*të drejtat dhe detyrimet civile*” të parashtruesit të kërkesës brenda kuptimit të së drejtës për gjykim të drejtë të nenit 31 të Kushtetutës dhe nenit 6 të KEDNJ-së.
73. Përveç kësaj, Gjykata rikujton praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së, e cila përcakton se neni 6 i KEDNJ-së nuk është i zbatueshëm në procedurat për përsëritjen e ndonjë rasti, sepse nëse një person dënim i të cilit është bërë i plotfuqishëm dhe i cili bën kërkesë për rishikimin e rastit të tij dhe ai ose ajo gjatë kësaj procedure nuk është “i akuzuar për ndonjë vepër penale” në kuptim të nenit 6 të Konventës (shih rastin e GJEDNJ-së, *Franz Fischer kundër Austrisë*, nr. 27569/02, të 6 majit 2003).
74. Në lidhje me këtë, Gjykata thekson arsyetimin juridik të GJEDNJ-së në rastin e përmendur *Franz Fischer kundër Austrisë* lidhur me ankesën e tij përkitazi me mosrihapjen e procedurës gjyqësore, me ç’rast GJEDNJ ka konstatuar:

“Parashtruesi i kërkesës u ankua se procedura lidhur me kërkesën e tij për rigjykim pas aktgjykimit të Gjykatës Franz Fischer kundër Austrisë të 29 majit 2001 nuk i ka plotësuar kërkesat e nenit 6, i cili, në pjesën relevante, thotë:

“Në përcaktimin e ... të çdo akuze penale kundër tij, çdo person ka të drejtë që çështja e tij të dëgjohet drejtësisht, publikisht ... nga një gjykatë ...”

Gjykata së pari do të shqyrtojë nëse neni 6 aplikohet në procedurën në fjalë. Lidhur me këtë, Gjykata përsërit se sipas praktikës gjyqësore të vendosur neni 6 nuk aplikohet në procedurat për ripërtëritje të procedurës penale, duke marrë parasysh se dikush që paraqet kërkesë për rihapjen e lëndës dhe dënim i të cilit është bërë i plotfuqishëm nuk është i akuzuar për vepër penale në kuptim të nenit në fjalë (shih Dankevich kundër Ukrainës (vendim), nr. 40679/98, i 25 majit 1999, Sonnleitner kundër Austrisë (vendim), nr. 34813/97, i 6 janarit 2000; dhe Kucera kundër Austrisë (vendim), nr. 40072/98, i 20 marsit 2001, secili me referenca të mëtejme).

Ngjashëm, është përcaktuar që neni 6 nuk aplikohet në procedurat për njohjen e pavlefshmërisë me qëllim të ruajtjes së ligjit, të iniciuara me qëllim që të anulohet aktgjykimi dënues i plotfuqishëm pasi që Gjykata ka konstatuar shkelje, sepse në atë procedurë personi në fjalë nuk është “i akuzuar për vepër penale” (Oberschlick kundër Austrisë, nr. 19255/92 dhe 21655/93, Vendimi i Komisionit i 16 majit 1995, Vendime dhe Raporte 81, faqe 5).

Gjykata konsideron se procedurat sipas nenit 363 a të Kodit Austriak të Procedurës Penale, që kanë të bëjnë me kërkesën për përsëritjen e procedurës pasi që Gjykata Evropiane për të Drejtat e Njeriut ka

konstatuar shkelje, janë të ngjashme me procedurën për ripërtëritjen e procedurës penale. I paraqet personi aktgjykimi dënues i të cilit është bërë i plotfuqishëm dhe nuk ka të bëjë me “përcaktimin e akuzës penale”, por me çështje nëse janë plotësuar kushtet për miratimin e rigjyimit. Gjykata së këndejmi konkludon se neni 6 nuk aplikohet në procedurën në fjalë”.

75. Gjykata, duke ndërlidhur pretendimet të parashtruesit të kërkesës me praktikën e GjEDNJ-së, vëren se në rastin konkret parashtruesit nuk iu miratua kërkesa për përsëritjen e procedurës penale me arsyetim të qartë të Gjykatës Themelore, e cila, duke vepruar sipas rekomandimit të Gjykatës Supreme, në procedurën e përsëritur, refuzoi si të pabazuar kërkesën për rihapjen e procedurës, duke theksuar:

“Gjykata, pasi vlerësoi kërkesën për përsëritje të procedurës në pajtim me dispozitat e nenit 423 të KPPK-së, konstatoi se në këtë rast nuk ishin plotësuar kushtet ligjore për shqyrtimin e procedurës penale kundër të dënuarit Hysen (Mazllum) Metahysaj, për faktin se gjykata, duke marrë si bazë provat të paraqitura nga personi i dënuar në kërkesë, në bazë të të cilave ai u shpall fajtor, siç është deklarata e palës së dëmtuar në cilësinë e dëshmitarit M.M., dhënë në seancën gjyqësore më 24.12.2008, në Gjykatën Komunale në Istog, nga ky kolegji u vlerësua si i vërtetë, me vetë faktin që dëshmitari në deklaratën e dytë të dhënë në procedurën administrative më 07.06.2012. ndryshoi deklaratën e mëparshme me arsyetimin se deklarata e dhënë gjatë seancës gjyqësore në Gjykatën Komunale në Istog më 24.12.2008. nuk ishte e vërtetë dhe se i njëjti për deklaratën e 07.06.2012 është akuzuar dhe dënuar me aktgjykimin e Gjykatës Themelore - Dega në Klinë, P. nr. 497/13, të datës 04.06.2014, me dënim me kusht për veprën penale të dëshmisë së rreme, sipas nenit 307, paragrafi 1 të KPPK-së. Prandaj, gjykata, duke marrë parasysh sa më sipër, konstatoi se deklarata e dytë e dëshmitarit, e dhënë më 07.06.2014, është deklarata e rreme, jo deklarata e dhënë më 24.12.2008, dhënë para Gjykatës Komunale në Istog, duke marrë parasysh sa më sipër, nuk gjeti asnjë arsye për të vërtetuar ndonjë situatë tjetër faktike, nga ajo e vërtetuar me aktgjykimin në fjalë”.

76. Prandaj, Gjykata duke pasur parasysh përmbajtjen e procedurës gjyqësore në të cilat parashtruesi i ka mbështetur pretendimet e tij ankimore për shkelje të nenit 31 të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së, rikujton praktikën gjyqësore të GjEDNJ-së dhe praktikën e vet gjyqësore, sipas së cilës neni 31 i Kushtetutës dhe neni 6 i KEDNJ-së nuk zbatohen në kërkesat për rishikimin ose përsëritjen e procedurës (shih, në mënyrë analoge, rastet e Gjykatës Kushtetuese: KIO7/17/15, *Pashk Mirashi*, Aktvendim për papranueshmëri, i 12 qershorit 2017, paragrafi 64; KIO80/15, 81/15 dhe 82/15, *Rrahim Hoxha*, Aktvendim për papranueshmëri, i 27 dhjetorit 2016, paragrafi 31; shih, gjithashtu rastet e GjEDNJ-së, *inter alia*, *Oberschlick kundër Austrisë*, nr. 23727/94, Aktvendim për papranueshmëri, i 21 marsit 1994, *Dowsett kundër Mbretërisë së Bashkuar*, nr. 8559/08, Aktvendim për papranueshmëri, i 4 janarit 2011).

77. Prandaj, Gjykata konsideron se pretendimet e parashtruesit të kërkesës në lidhje me procedurën gjyqësore të zhvilluar nga gjykatat sipas kërkesës së tij për rishikimin e procedurës nuk janë *ratione materiae* në pajtim me nenin 31 të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës për shkelje të nenit 32 të Kushtetutës

78. Sa i përket shkeljes së nenit 32 të Kushtetutës, Gjykata gjithashtu konstaton se këto pretendime parashtruesi i kërkesës i vë ekskluzivisht në lidhje me kërkesën e tij për përsëritjen e procedurës gjyqësore, duke marrë parasysh se ai si palë, me aktgjykimin e Gjykatës Supreme *“ka shfrytëzuar të drejtat për mjetet e ankimit të jashtëzakonshme, për faktin se Gjykata Supreme e ka obliguar gjykatën e shkallës së parë që çështjen ta vendosë në rigjykim dhe jo të vendo jashtë seance dhe të refuzoj zbatimin e vendimit të Gjykatës Supreme të Kosovës”*.
79. Duke pasur parasysh natyrën e pretendimeve të parashtruesit të kërkesës, Gjykata duhet të vlerësojë nëse pretendimet e parashtruesit përmbajnë argumente juridike në lidhje me pretendimet e tij për shkeljen e nenit 32 të Kushtetutës në kontekstin e procedurës gjyqësore që është zhvilluar në lidhje me kërkesën e tij për rishqyrtim të procedurës gjyqësore.
80. Megjithatë, para kësaj, Gjykata duhet të përcaktojë nëse parashtruesi i kërkesës me aktgjykimin konkret Pml. nr. 112/2015 të Gjykatës Supreme ka fituar, ose siç thotë ai në kërkesë *“ka shfrytëzuar të drejtat për mjetet e ankimit të jashtëzakonshme”* në procedurën e përsëritur gjyqësore në Gjykatën Themelore, dhe nëse ato ishin shfrytëzuar si të tilla nga parashtruesi i kërkesës.
81. Në lidhje me këtë, Gjykata konstaton se me aktgjykimin Pml. nr. 112/2015 të Gjykatës Supreme për aprovimin e kërkesës për mbrojtjen e ligjshmërisë, procedura e parashtruesit të kërkesës ishte kthyer në Gjykatën Themelore, e cila ishte e obliguar të merrte parasysh të gjitha vërejtjet dhe të eliminonte të gjitha mangësitë në aktvendimet e evidentuara nga Gjykata Supreme, me referencë të veçantë në vlerësimin e aktgjykimit nr. 497/13, të Gjykatës Themelore, si dëshmi në të cilën parashtruesi i kërkesës e mbështeti kërkesën e tij për përsëritjen e procedurës.
82. Në lidhje me këtë, Gjykata konstaton se duke miratuar kërkesën për mbrojtjen e ligjshmërisë dhe duke e kthyer çështjen në Gjykatën Themelore, Gjykata Supreme krijoi një situatë juridike e cila në vetvete përfshinte mundësitë procedurale të parashikuara me ligj dhe, kjo në vetvete, nënkupton të drejtën e shfrytëzimit të mjeteve të caktuara juridike.
83. Gjykata vëren se në rrethanat e reja juridike të krijuara, Gjykata Themelore, duke vepruar sipas udhëzimeve të Gjykatës Supreme, më 5 gusht 2015, nxori një aktvendim të ri të PK. Nr. 159/15, duke konkluduar se nuk janë plotësuar të gjitha kushtet procedurale për miratimin e kërkesës për rihapjen e procedurës gjyqësore. Megjithatë, ajo që është e rëndësishme për këtë Gjykatë është fakti

se Gjykata Themelore në Aktvendimin PK. nr. 159/15, parashikonte mundësinë e paraqitjes së një ankese në Gjykatën e Apelit kundër vendimeve të saj brenda 3 ditëve.

84. Gjykata veçanërisht thekson këtu faktin se një mjet i tillë juridik i krijuar në formën e një ankese, që parashihej nga Gjykata Themelore në aktvendimin PK. nr. 159/15, përbënte një mundësi që parashtruesi i kërkesës të vazhdonte rrugën e tij procedurale në Gjykatën e Apelit, ekskluzivisht për të kontestuar aktvendimin PK. nr. 159/15 të Gjykatës Themelore për mospërmbushjen procedurale të të gjitha kushteve për rihapjen e procedurës, dhe jo mjet juridik që për parashtruesin e kërkesës do të nënkuptonte edhe mundësinë e shfrytëzimit të tij me qëllim të kontestimit të përgjegjësisë penale pranë Gjykatës së Apelit, për arsye se në kërkesën për rihapjen e procedurës nuk vendoset për *“të drejtat dhe detyrimet”*, dhe rrjedhimisht as për përgjegjësinë penale.
85. Megjithatë, Gjykata vëren se përkundër faktit se parashtruesi i kërkesës ishte në dijeni të aktvendimit PK. nr. 159/15 të Gjykatës Themelore, i cili edhe personalisht iu dorëzua atij, dhe që mund të konkludohet nga shkresat e lëndës, ai humbi mundësinë e vazhdimin të mundësisë procedurale për të provuar bazueshmërinë e kërkesës së tij për rihapjen e procedurës gjyqësore, me faktin se brenda afatit të caktuar nuk e kishte shfrytëzuar mjetin juridik në dispozicion në formën e një ankese.
86. Nga të lartcekurat, mund të konkludohet se parashtruesi kishte një mjet juridik në dispozicion të tij në atë kohë, por që ai nuk e shfrytëzoi atë mjet juridik në mënyrën dhe brenda afatit të parashikuar në udhëzimin për mjetin juridik të Gjykatës Themelore. Prandaj, duke mos e shfrytëzuar atë, parashtruesi i kërkesës hoqi dorë vullnetarisht nga rruga e mëtejshme procedurale në të cilën pretendimet e tij do të mund të shqyrtoheshin nga gjykatat më të larta.
87. Bazuar në të gjitha të lartcekurat, Gjykata përfundon se nuk ka asnjë argument ligjor në pretendimet e parashtruesit të kërkesës në mbështetje të pretendimeve të tij për shkeljen e nenit 32 të Kushtetutës në kontekstin e mohimit të *“së drejtës për mjete të jashtëzakonshme juridike”* në aspektin procedural.
88. Gjykata rikujton se ajo vazhdimisht ka theksuar se vetëm referimi dhe përmendja e neneve të Kushtetutës dhe të KEDNJ-së nuk është e mjaftueshme për të ndërtuar një pretendim të argumentuar për shkelje kushtetuese. Kur pretendohen shkelje të tilla të Kushtetutës, parashtruesit e kërkesës duhet të sigurojnë pretendime të arsyetuara dhe argumente bindëse (shih rastin e Gjykatës KI175/20, parashtrues: *Agjencia Kosovare e Privatizimit*, Aktvendim për papranueshmëri i 27 prillit 2021, paragrafi 81, shih, rastin e Gjykatës KI166/20, cituar më lart, paragrafi 51). Andaj, në lidhje me këto pretendime, Gjykata në përputhje me praktikën e saj e deklaroi kërkesën e parashtruesit qartazi të pabazuar dhe rrjedhimisht të papranueshme.
89. Prandaj, Gjykata konkludon se pretendimet e parashtruesit të kërkesës për shkelje të nenit 32 të Kushtetutës, duhet të deklarohen të papranueshme si

qartazi të pabazuara pasi këto pretendime kualifikohen si pretendime që i përkasin kategorisë (ii) së pretendimeve me “*mungesë të dukshme ose evidente të shkeljes*”, sepse parashtruesi i kërkesës kishte në dispozicion një mjet juridik i cili ishte paraparë në udhëzimin për mjetin juridik me aktvendimin PK. nr. 159/15 të Gjykatës Themelore dhe ky mjet juridik nuk ishte shfrytëzuar nga parashtruesi i kërkesës. Rrjedhimisht, këto pretendime janë qartazi të pabazuara në baza kushtetuese, siç është përcaktuar në paragrafin (2) të rregullit 39 të Rregullores së punës.

Përfundim

90. Prandaj, Gjykata konstaton se pretendimet e parashtruesit të kërkesës për shkelje të nenit 31 të Kushtetutës, në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së, nuk janë *ratione materiae* në pajtim me Kushtetutën, ndërsa sa i përket pretendimeve për shkelje të nenit 32 të Kushtetutës, Gjykata i deklaron ato si (ii) pretendime me “*mungesë të dukshme ose evidente të shkeljes*”. Rrjedhimisht, të njëjtat, në tërësinë e tyre, janë qartazi të pabazuara në baza kushtetuese, siç përcaktohet në paragrafin (2) të rregullit 39 të Rregullores së punës.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese e Kosovës, në pajtim me nenin 113.1 dhe 7 të Kushtetutës, nenin 20 të Ligjit dhe rregullin 39 (2) dhe (3) (b) të Rregullores së punës, në seancën e mbajtur më 7 tetor 2021, me shumicë votash,

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T’UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit, dhe
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues

Radomir Laban

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Esra Caka Nimani